(9.)

DISSERTATIO
INAUGURALIS,
DE
NECROSI;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,

D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NECNON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU, ET NOBILISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ DECRETO;

Pro Gradu Doctoris,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

GULIELMUS JOANNES GREER,

Hibernus,

COLLEGII REGII CHIRURGORUM IN HIBERNIA PERMISSUS, &c.

Causa morbi multiplex; sæpe obscura, interdum prorsus ignota.—
GREGOR. *Conspect.*

Kalendis Augusti, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
EXCUDEBAT P. NEILL.

MDCCCXXV.

AVUNCULO SUO CARISSIMO,

ADAMO GILLESPEY, M.D.

VALETUDINARII DONEGALENSIS,

QUOD APUD OPPIDUM LIFFORD EST,

CHIRURGO,

QUI PER MULTOS ANNOS,

CUM SUMMIS LAUDIBUS,

ARTEM MEDICAM

EXERCUIT;

HOC TENTAMEN,

LABORUM PRIMITIAS,

PIGNUS QUIDEM TENUE,

PRO MULTIS MUNERIBUS

ACCEPTIS, ET NUNQUAM OBLIVISCENDIS

ANIMI GRATI,

DEDICAT

QUONDAM DISCIPULUS

AUCTOR.

James Woodforde Esq.

DISSERTATIO

INAUGURALIS,

DE

NECROSI.

Gulielmo Joanne Greer Auctore.

UT legibus Senatus Academici Universitatis Edinensis obtemperem, quæ unumquemque summos in Medicina honores ambientem, dissertationem de aliqua re ad medicinam pertinente perscribere, jubent; eam affectionem ossium quæ *Necrosis* appellatur, pro argumento hujus tentaminis præ cæteris suscepi, utpote quæ morbus sit, cui homines conditionis vitæ inferioris oram occidentalem Hiberniæ partis septentrionalis incolentes imprimis objiciuntur, quem porro, dum per

aliquot annos magno Nosocomio in ea vicinia pupillus aderam, mihi observandi sæpe facultas fuit.

Quum animum ad scientiam imperfectam, quam Anatomici et Physiologi antiqui de vera formatione, organorum compage et structura ossis, habebant, advertamus, multaque commenta, quæ de hac re protulerunt et defenderunt, respiciamus; minime mirum erit, pathologiam hujus generis diu obscuritate haud parva obtectam esse.

Hodie vero, cum studium Anatomiæ, omniumque disciplinarum ad eam attinentium, per rationem rudes artes instituendi meliorem, copiamque cadavera, et in statu naturali et morboso, inspiciendi multo majorem, adeo simplex factum sit, scientia medicinæ ad eam eminentiam, quam bene meretur, pervenit.

Ab experimentis, igitur, accurate institutis injectionibusque minutis constat, ossa ex arteriis, venis, nervis et absorbentibus, inter se invicem connexis, per substantiam cellulosam, in cujus cellulas magna copia materiæ terreæ deponitur, consistere.

Si injectio feliciter effecta fuerit, apparebit, sanguinem ossibus suffici a tribus vasorum seriebus; quarum primæ vasa valde minuta sunt, et in

ramulos communiter per fibras periostei superficiemque ossis exteriorem distribuuntur; secundæ seriei vasa quoque a periosteo derivantur, prioribus majora sunt, et substantiam ossis per foraminula ejus superficiei innumera, intrare conspiciantur; vasa tertiæ seriei sunt vere nutrientia vasa membranæ medullaris, per foramina nutrientia ineunt, et pauciora sunt quam utriusvis serierum priorum. Ab analogia sola, hæc omnia vasa per anastomosin inter sese conjungi credere liceret, quæ quidem sententia injectionibus vera monstrari queat; si enim fistula in arteriam nutrientem imponatur, tota injecto compleri potest, dummodo, sit corporis junioris, et materia colorans probe levigata fuerit.

Constat, igitur, quod in exemplis plerisque, ubi inflammatio in una vel pluribus horum vasorum seriebus, originem habet, cito per totas patuerit, et in destructionem vel ossis universi, vel partis ejus cujusvis, desinere possit, quia vitalitas generis ossei minor plerumque morbi decursui obstare nequit.

HISTORIA MORBI.

Vocabulum *Necrosis*, si accurate loquimur, mortem, quacunque in parte corporis acciderit, significat; at sæpissime tamen, ad eam affectionem ossium designandum, usurpatur, qua, os totum vel pars ejus quævis vita sua orbatur, ob effectus inflammationis, causæve alius cujuslibet in structuram osseam agentis; et dein sequitur, vel eodem tempore occurrit, renascentia novi ossis, quod omnibus muneribus prioris fungi valeat.

Nullum corporis humani os prorsus ab hoc malo immunitatem habet; ossa, vero extremitatum præ cæteris ei obnoxiora esse videntur, ista præsertim quæ minime mollibus partibus, veluti tibia, ulna, clavicula, &c. obteguntur.

Haud raro ossa plura vel simul aggredi observatur, vel temporibus a prima invasione distinctis. Puellulam ipse vidi, circiter annos quatuordecem natam, in Valetudinarium receptam, quæ Necrosi in utrisque tibiis laborabat; post tempus haud parvum, sanata dimissa est, at fere sex menses postea, eodem morbo in ulna dextra rediit.

Multa hujusmodi exempla, quibus plura ossa

simul affecta fuerant, ab auctoribus memoriæ traduntur; unum præcipue a Doctore MONRO memoratum est, in quo fere omnia corporis ossa morbo correpta fuerant.

Opiniones diversas auctores diversi in medium protulerunt, et tuiti sunt, quod ad rationem attinet, qua renascentia efficitur; quidam enim eam periosteo tribuunt, alii, vero, id aliquid omnino ad talem finem conducere negant.

Inter eos qui opinionem posteriorem strenue defendunt, est Dominus RUSSEL, multaque argumenta adducit, et talia verba habet:—" If the " ossific matter was deposited between the layers " of the periosteum, both the internal and exter- " nal surface of the new bone would have a cover- " ing from the original periosteum, which, as ap- " pears from examination while the parts are " forming, is not the case, as ossific granulations " are observed on both surfaces; and the new bone " is so blended with the surrounding parts, that " it is impossible to distinguish and separate them " from each other; whereas if the new bone was " covered externally by the periosteum, the sepa- " ration would be distinct and easy.

" This new shell forms under circumstances

" where it is impossible that the original perios-
" teum can have any share in promoting the pro-
" cess, as in certain cases of compound fracture,
" where the cure is accomplished by the forma-
" tion of an osseous shell, exactly similar in all
" respects to the osseous shells which form in the
" common cases of Necrosis."

Hæc doctrina porro comprobatur quibusdam experimentis ab eo, in animalibus, institutis; uno præsertim, ubi periosteum a tibia abrasit, de qua re ita dicit:—" Yet, notwithstanding its re-
" moval, a new osseous mass was formed, with all
" the appearances which usually attend the reno-
" vation of new bone, and in all the perfection of
" an ordinary case of Necrosis."

Ex his argumentis et experimentis ex toto negat, periosteum omnino ad renovationem ossis conferre; non autem docet, quo abierit periosteum, cum neque in parte externa, neque interna, ossis recens formati conspiciendum occurrat; neque ulla documenta affert, quæ in solitis Necrosis exemplis periosteum reproductioni non inservire demonstrent.

Hæc argumenta et experimenta hoc et nihil amplius mihi comprobare videntur; quod, os sa-

num suo periosteo casu aliquo privatum, fere potestatem habeat granulationes ex sua superficie producendi, in quibus materia ossifica deponatur; cujus profecto exempla habemus in ossibus juniorum periosteo orbatis: constat quoque, quod, in junctione fracturarum, periosteum, ossis superficies fractæ, et substantia cellulosa circumjacens, ad annulum ossium formandum, qui extremitates inter se committit, conspirent.

Minime necessario apparet, partem internam et externam ossis regenerati laminis periostei obductam esse, quoniam materia ossifica, non solum inter laminas ejus, sed per totam substantiam, deponitur; hæc membrana, in organica fabrica, formaque structuræ, inflammatione renovationi præcedente, adeo mutatur, ut a substantia cellulosa circumjacente discerni nequeat.

Aliquatenus Domino Russel assentior; non enim, periosteum adesse, ut os renovetur, prorsus necessarium, puto; quoniam exempla accidere possunt, et, ut opinor, vere accidunt, ubi periosteum, modo et tempore iisdem ac os ipsum, deperditur, et tamen regeneratio more solito fiat.

Discrimen membranam fibrosam inter et substantiam cellulosam, tantummodo in densitate

constare, et eas structuræ ejusdem esse, et magna ex parte in se invicem morbo converti posse, opinor. In malo, de quo agitur, exemplum habemus periostei, quod Membrana Fibrosa appellatur, adeo mutati, ut a substantia cellulosa circumjacente non possit distingui: et in luxationibus diu haud reductis, novum ligamentum capsulare, priori viribus prope æquum, et ad ejus munera perficienda, sine magno incommodo, valens, formatum invenimus

Quia mihi copia fuit, membrum cujusdam, qui, brevi postquam eum necrosis invaserat, alio morbo mortuus erat, inspiciendi; iis assentiri volo, qui, reproductionem in exemplis plerisque, mutationi in periosteo inductæ attribuunt, et præsertim opinioni faveo Doctoris Macartney, qui sic dicit:—"The first and most important circumstance is the change which takes place in "the organization of the periosteum; this membrane acquires the highest degree of vascularity, "becomes considerably thickened, soft, spongy, "and loosely adherent to the bone. The cellular "substance also, which is immediately connected "with the periosteum, suffers a similar alteration: it puts on the appearance of being in-

"flamed, its vessels enlarge, lymph is shed into "its interstices, and it becomes consolidated with "the periosteum." Tum porro dicit, quod, postquam materia ossifica in hac substantia molli, quæ periosteum pristinum fuit, secreta et consolidata est, substantia cellulosa inflammata tenuis fiat, vasa ejus imminuantur, demumque in periosteum ossis recens formati convertatur.

Hic morbus sub formis duabus sese manifestat, Acuta, scilicet, et Chronica; quarum prior stadia sua diversa velocitate majore percurrit, et majorem constitutionis generalis turbationem, quam altera secum affert; hæc enim sæpe lenta est, et insidiosa, raro habitum universum, nisi levissime, afficiens. At præter has duas species extremas, quoque stadio et gradu inter eas sese prodere, ideoque symptomata convenientia exhibere, potest.

Quoniam ossa longa artuum Necrosi magis quam cætera obnoxia sunt, præcipue ea pars quæ Scapus vocatur, et malum rarius ad extremitates eorum serpit, nisi forma accerrima; in paginis, quæ secuturæ sunt, ad morbum in his ossibus ut apparet, tantummodo animadvertam.

INDICIA MORBI.

In symptomatibus hujus morbi considerandis, non potest esse quin lucide appareat, ea multum a forma aggressionis, quod ad modum suum attinet, pendere. In fere omni exemplo, tamen, initium invasionis dolore profundo sito plus minus intenso, qui non pressura augetur, et tumefactio, vel integumentorum discoloratio absunt, notatur. Hic dolor a quibusdam circa vesperem, præsertim si die exercitatio corporis sumpta fuerit, augescere dicitur; hæc indicia per temporis spatium, pro lenitate vel vehementia aggressionis, brevius vel longius præstant.

Si morbus formam acutam adeptus sit, signis supra memoratis, die secundo vel tertio, succedit; tumor œdematosus per lineam ossis, et sæpe per totam extremitatem sese extendens, cui accedunt omnia symptomata febris sympatheticæ: tumor brevi pressuram acriter sentit, notam œdematosam amittit, et partibus subjacentibus firmiter adhæret. Abscessus aliquot jam per lineam ossis affecti sese produnt, qui erumpunt, et copiam magnam, pro magnitudine sua, puris bene formati

effundunt; at ob res circumstantes plurimas, vel in constitutione ægri, vel natura partium, humor effluens sæpe vitiatur, itemque copia rebus iisdem determinatur. Simul ac hi abscessus formantur, tumefactio, magna ex parte subsidit, attamen adhuc soliditate crescere perdurat.

Abscessus in exemplis plerisque, proclivitatem ostendunt, ad eam ossis extremitatem primo formari, quæ propius trunco corporis situm habet, alteraque abscessus raro priore in situ superior formatur. Quomodo ratio hujus rei reddi possit dicere nequeo, neque eam ab auctoribus annotatum esse cognovi.

Ulcera his abscessibus relicta, cito formam fistulosam adipiscuntur; omne signum inflammationis jam submovetur, et plerumque papilla parva fungosa, coloris pallidi, sese protrudit, per aperturam pus elabi sinentem, vel ad ejus centrum, vel partem circularem. Tales aperturæ *Cloacæ* dictæ sunt, et aliquando adeo parvæ sunt, ut tantum specillum commune admittunt, quo linea perpendiculari (aliter, enim, ob nexum arctum inter partes molles et os novum, præterea quia apertura in osse recente semper est ejusdem magnitudinis, et penitus situ apposita aperturæ in par-

tibus mollibus transire nequit), ad superficiem ossis demisso, magnitudo et conditio *Sequestræ*, seu ossis mortui, pro comperto habebuntur.

Sublatio sequestræ proxima pars est processus, et ab hac cito vel tarde perfecta, morbi diuturnitas pendet.

Nonnunquam viribus naturæ solùm sequestra submovetur in toto; at, in exemplis plerisque, frustis minoribus, rejicitur, neque hunc processum ac illum tantum doloris et irritationis comitatur. Separatio frustorum parvorum citissime fieri incipit, postquam ulcera formam fistulosam adepta sint; raro vero antequam, nisi in exemplis acutissimis, ubi mors perfecta ossis renovationi præcesserit, quæ tamen exempla paucissima existunt. Antequam frustum ejiciatur, nonnihil inflammationis observatur circa *cloacam*, dolore comitante, ab ægro pungente dicto; interdum levis hæmorrhagia accedit, lateribus fistulæ a spiculis frusti asperis laceratis, effecta; hæc frusta intervallis per aliquod tempus eliminari perstant, donec tandem abscessus novi inferius formentur, idemque processus peragatur, dum omnis sequestra tollatur. Hic quoque annotari debet, *cloacas* primarias sanari, fere simul ac alteræ formantur.

In aliis, inflammatio separationi frusti præcedens latius patet, et haud parum tumefactionis tensionisque excitat, comitantibus diminutione, vel etiam ex toto suppressione humoris effluentis, itemque gradu magno febris inflammatoriæ, quæ decedit, simul ac pus collectum elabitur; quod, vel per aperturam pristinam, vel ei quam proximam, accidit.

Quando sequestra tota protrudere proclivitatem ostendit, processus fere idem est, etsi gradu majore. Abscessus formatur, qui rumpitur, et contenta sua effundit; hic autem minime obsistitur; absorptio ulcerativa aperturam recens factum corripit, et ad tantum ampliat, ut sequestra protrudere sinatur: postquam aëri per aliquod tempus objectum est, nigrum fit; dum ea pars, quæ ad margines aperturæ spectat, et adhuc in pure mersa est, colorem suum albido-subflavum, id est, colorem ossi mortuo proprium, retinet. Separationi ulteriori absorptio ulcerativa favet, quæ partem aperturæ inferiorem ampliare perstat, donec tota removetur, eodem tempore ac regeneratio et consolidatio supra fiunt. Hæc autem regeneratio secundaria, a priori, in hoc discrepat, quod primaria, ut jam observatum est, in periosteo inflam-

mato accidit, dum contra, secundaria, in strato granulationum, efficitur, quæ a superficie interna parietis posterioris ossis novi, oriuntur, et absorptioni parietis anterioris respondent. In tali exemplo os novum depressionem anterius habet, magis compactum, et minus mole gravatum, quam in iis, ubi sequestra frustatim exierat, apparet. Annotatu dignum est, extremitatem sequestræ superiorem esse, quæ semper sese protrudat, et directione ad superficiem planam ossis obliqua.

His rite perpensis, constaret, hunc esse cursum et progressum morbi solitum; plurima tamen exempla sunt, quibus totum decursum ad sanationem perfectam percurrit, neque tamen ullum indicium apparet, sequestram per aperturas in osse novo elabi; vel quando hæc videtur, ratione cum magnitudine ossis mortui comparata, minima est. Hoc, vel ex sequestra absorpta per granulationes in superficie ossis novi interna, oritur; vel ea forma morbi esse potest, quam verbis sequentibus Dominus Whately describit:—" Sometimes " the inflammation may pervade at the same time " every part of the bone, gradually changing its " serous into vessels carrying red blood, by which " the whole bony texture may be uniformly de-

"stroyed, its earthy particles set at liberty and "absorbed;—and what was a few days before so "hard and impenetrable, as scarce to be acted on "by the sharpest instrument, be now reduced to "a vascular pulp, with here and there a few small "bits of bone, which will afterwards become ex-"traneous bodies."

DE CAUSIS.

Multum adhuc obscuritatis de causis Necrosis existit: adeo sæpe in iis, qui omnino sani videntur, ac in iis, qui natura malo habitu instructi sunt; causas tamen ejus, pariter ac cæterorum morborum complurium, in Prædisponentes et Occasionales auctores distribuerunt.

Quod ad *causas prædisponentes* attinet, eæ ad ætatem, strumam, syphilin, scorbutum et carcinoma, relatæ sunt.

Ætas, qua hic morbus sæpissime accidit, est ab anno octavo ad vigesimum; in paucis maturius, at rarissime serius, accidere cognitus est, nisi maxillæ inferioris necrosin excipiamus, quæ morbus est ætati adultæ proprius.

Siquando complura ossa afficiuntur, hic morbus, ut opinor, cum diathesi strumosa conjunctus invenietur, et haud raro hydrarthrus genu simul cum Necrosi existit; at ab observatione dicere vellem, ægros in plerisque exemplis, ab iis signis, quæ habitum strumosum præcipue insigniunt, immunes esse.

In stadiis provectioribus syphilitis, scorbuti, et carcinomatis, inter multas alias ossium affectiones, Necrosis nonnunquam occurrit: num vero ab effectibus morbi specifici, an tantum a conditione constitutionis debilitata pendeat, dicere non liquet.

Inter *causas occasionales*, recenseri possunt omnia, quæ inflammationem in partibus corporis mollioribus inducere queant, et plerumque in adhæsionem, suppurationem et gangrænam desinant; quoniam vero ossa vi vitæ minore quam pleræque partes aliæ corporis humani prædita sunt, ideo conspicuum est, morbo minus obstare, vel suas vires pro actione existente augere valitura esse, et, igitur, quando æquilibrium, vim inter et actionem in ossea structura, perit, mortificationem accedere, idque inflammatione etiam

minore, quam quæ, ad suppurationem in partibus mollibus inducendam, suffecisset.

DIAGNOSIS.

Signis et progressu morbi rite perpensis, vix potest esse, quin ab ullo alio facile discernamus; morbi tamen, quibuscum facillime confundi potest, sunt,

Exfoliatio communis;
Ampliatio ossis generalis;
Exfoliatio interna.

In exfoliatione communi tumor est flaccidus, et fere circumscriptus, dolor sub pressura augetur, neque alte tendit; cum lamina ejicienda ulceratione, detegitur, non oblique sese protrudit; levior est, et ad margines æqualior; facilius in plano superficiei ossis perpendiculari deprimi potest; tali modo cum deprimatur, sensus ægro impertitur, quasi spongia subderetur, dolore acuto comitante; moveri nequit in linea plano ossis respondente, et humor effluens plerumque vitiatus existit.

In ampliatione ossis generali, processus lentior,

et magis insidiosus est; dolor levis, si ullus adsit, sine tumefactione, vel coloris mutatione integumentorum, quæ non præter naturam ossi subjacenti adhærent, neque ulli abscessus vel ulcera formantur.

In exfoliatione interna, diagnosis haud ita facilis est: hic quidem dolorem profunde situm observamus, itemque abscessus spiculasque ossis parvas per aperturam prodeuntes; at quoniam os magnitudinem pristinam retinet, et depositio ossifica externa abest, hunc morbum a Necrosi distinguet.

PROGNOSIS.

Quum ossa partes sint non ad vitam prorsus necessariæ, raro accidit, ut hoc malum in lethum desinat, nisi quando vehementia irritationis, et suppuratio late patens, febri hecticæ originem præbent; prognosin igitur nostram, a numero ossium affectorum, habituque ægrotantis priori, pendere oportet.

DE MEDENDI RATIONE.

In Necrosi tractanda, ad tres indicationes generales respicere debemus:

1*mo*, Actionis morbidi vehementiam temperare.

2*do*, Sequestræ sublationem promovere.

3*tio*, Valetudinem universam meliorem facere, viresque ægri, inter morbi decursum, sustinere.

1*mo*, Si inflammatio vehementissima sit, eamque febris sympathetica comitetur, sanguinem e brachio mittere necesse fiet; hoc autem caute fieri debet, ne vires nimis minuantur; finis maxime verisimilis futuri, ratione bene habita. Hirudines parti affectæ admoveantur, quibus succedant lotiones frigidæ, aut fomentationes calidæ, prout hæ vel illæ ægro gratiores fuerint, si, enim ad hoc rite attendamus, raro in errorem trahemur. Pulvis Ipecacuanhæ compositus, vel Pulvis Antimonialis, copiis, pro ægri ætate, determinatis, exhibeatur. Quando dolor sævissimus est, et ægrotanti somnum adimit, remedium anodynum ad cubitum præcipiatur; cura simul habita, ut alvus facilis teneatur per aliquod purgans mite et blan-

dum; veluti, oleum ricini, sulphatem magnesiæ et similia. Membrum in situ horizontali servari debet, omni motu, nisi qui necessarius sit, evitato; et simul ac pus formatum est, exitum ei statim permittere oportet; nihil enim tantum ad inflammationem et irritationem continuandam confert, quantum puris collectio, cujus exitus, porro, postquam abscessus aperti sint, applicationibus, quæ generis quam maxime emollientis esse debent, sæpe summotis, plurimum promoveatur.

In formis hujus morbi mitioribus, multum beneficii, e vesicatoriis mature admotis, vel invicem partibus membri diversis, vel cerato sabinæ apertis retentis, acceptum est. A mea observatione, meliores effectus ab iis oriri vidi, cum sæpe admovebantur, quam cum cerato sabinæ aperta tenebantur. Aëris mutatio, diæta levis et nutriens, cursusque mercurii alterativus, vel sub forma submuriatis hydrargyri, vel hydrargyri cum creta, prosecutus, donec sine ptyalismo afficiatur, sæpe quoque haud parum prodest.

2do, Quoniam diuturnitas morbi, a præsentia sequestræ pendere, bene nota est, multæ rationes laudatæ et assumptæ sunt, ut id citius tolleretur;

veluti, perforationes, medicamenta acria et irritantia extrinsecus adhibita, cauteriumque verum. Quoniam, vero omnia, ad agendum in os mortuum ipsum, instituta sunt, nihil boni, at multum irritationis, sanationemque per vires naturæ efficiendam, morari potius quam accelerare queant.

Quoniam sequestra a partibus vivis absorptione disjunctiva separatur, ea remedia tantum adhiberi debent, quæ illum processum promovere cognoscuntur, quorum nulla quam epispastica majorem laudem adepta sunt.

Postquam, tamen, pro certo habetur, separationem esse perfectam, tum sublationi faveri licet, rationibus, quales ingenium medentis ipsius suggerat; hoc effici potest vel per incisiones, vel perforationem trephino effectum, vel aperturis per spongias præparatas ampliatis.

Tempus definitum, quo sequestra amoveatur, non sine cura determinari debet; si, enim, hoc præmature tentetur, sequelæ graves esse possunt; si, contra, nimis sero, vires ægri adeo minutæ fuerint, ut operationem dolorem afferentem tolerare nequeat; tempus, igitur, seligendum est, statim postquam separatio sequestræ penitus perfecta fuerit, tum enim, os novum molle est, et facile

perforandum, quæ res operationem multum promovebit. Hoc autem minime semper sperari potest; os novum enim sæpe, antequam sequestra separatur, penitus consolidatur.

MODUS OPERANDI.

Incisio longitudinalis per partes molles ad os usque facienda est, longitudinis diversæ, pro magnitudine sequestræ: partes molles jam retractoribus metallicis separatæ tenendæ sunt, prius ab osse subjacente disjunctæ. Quum os ipsum hoc modo nudatum fuerit, et sedes vera extremitatis sequestræ superioris comperta, corona trephini pro magnitudine ossis novi excidenda est, huic puncto respondens, et altera, intervallo variabili, infra, quæ magnitudine sequestræ dirigenda est; parsque ossis intercedens Domini Hey serra tollenda; vel si os novum molle adhuc sit, scalper validus eidem consilio æque inserviat. Sequestra deinde caute amoveatur forcipe vel digitis, et apertura si non satis magna fuerit, quavis directione forte necessaria amplietur. Interdum, quando cloaca, extremitati sequestræ superiori, respondet, si hæc larga est, trephinum omitti

queat, et quum extremitas sese protrudit, præcipue ad partem superiorem, nunquam hoc omnino opus est.

Postquam sequestra amota fuit, quies ægri in positu horizontali imperari debet, cataplasmatibus emollientibus simul admotis, donec inflammatio decedat; et deinde applicationes leves, et fascia octodecim caudis, vel ea Sculteti usurpetur. Dum consolidatio adeo provecta fuerit, ut æger exercitationem corporis modicam assumere sinatur, tum fascia spiralis, non minus constricta, admoveatur, et per aliquod tempus postquam ad sanationem perventum est, continuata; hæc plurimum ad membrum sustinendum et roborandum conferet, et actione absorbentium excitata, molem et aspectum informem minuet.

Multi, ob metum operationum, sequestram submoveri non sinent, donec constitutio adeo irritatione et humoris profluvio copioso debilitetur, ut ad amputationem solum confugiendum sit. In exemplis hujusmodi ad consilia, in tertia indicatione prolata, respicere oportebit.

A supradictis primo intuitu fortasse appareret, sublationem sequestræ maturam, optimum et fere

solum remedium esse, cui fidendum sit: multa autem exempla sunt, quibus hoc remedium adhibitum, non modo incommodum sed etiam periculum afferret. Ad ea animadverto, ubi morbus formam mitem exhibet, cum parva vel nulla irritatione, aut habitus generalis turbatione; et ubi, nulla proclivitas ostenditur ad sublationem sequestræ ab externa parte. Processus tamen naturalis, haud parum, a remediis, in prima indicatione, ut exemplis formæ mitioris idoneis, memoratis, adjuvetur.

3tio, Nihil magis, ad valetudinem ab omni parte meliorem faciendum, valebit, quam aër purus, exercitatio corporis modica, et diæta tenuis et nutriens. Æger, si in urbe degit, ad rus vel oram maritimam migrare debet, et tantum exercitationis sub Jove pleno, quantum res circumstantes sinant, adhibeatur. Cibus facillimus concoctu sit, cum vino vel alio liquore fermentato modice, et pro re nata assumpto. Cinchona officinalis, ea forma, quæ ventriculo gratissima fuerit, præscribatur; boni effectus, quoque a vegetabilibus decoctis, præcipue decocto sarsaparillæ composito, percipiantur.

Siquando Febris Hectica supervenit, cum sudoribus copiosis, cum diarrhœa alternantibus, tum rationem medendi, ad constitutionem spectantem, persequi oportet, iis remediis adjectis, quæ ad sudorem et diarrhœam compescendum maxime efficacia reperiuntur. Priore consilio satisfaciendo, acidum sulphuricum præ cæteris idoneum videtur, vel cum cinchona exhibitum, vel per se in aqua distillata dilutum, adeo ut hæc grate acidulata fiat. In alvi fluxu sistendo, electuarium catechu, vel mistura cretæ cum opio et catechu, efficacia remedia inveniemus.

In decursu et fine hujus morbi, cautelam naturæ munificiam satis admirari nequimus, utpote quæ quoddam in locum ossis pristini sufficiat, quod hujus muneribus cunctis fungi potest, et quo non supposito, membrum ipsum ex toto inutile factum esset. Porro, cum morbus sese in forma mitiore prodit, habitusque corporis bonus est, plerique qui eo laborant, parum omnino mali sentiunt, et omnes vitæ occupationes, animique delectationes, incommodo quidem minimo percurrunt.

FINIS.